ПРОГРАМА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА	**ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-2.003 „ВЪВЕЖДАНЕ НА ЗЕЛЕНИ ТЕХНОЛОГИИ В МСП” ПО ПКИП 2021-2027**	Съфинансирано от Европейския съюз

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 22.10.2026 г.			
237.	12.10.2026 г.	Здравейте, Предприятие А е с основен код на дейност за 2025 г. – 41.00 Строителство на жилищни и нежилищни сгради- 90% (нетни приходи от продажби 2100 хил. лева) и допълнителен 46.84 Търговия на едро с железария и арматурни изделия – 10 %. Предприятие Б е с основен код на дейност за 2025 г. – 23.63 Производство на готови бетонови смеси (нетни приходи от продажби – 1000 хил. лева)- 88% и допълнителни кодове в областта на търговията и товарния транспорт. В началото на 2026 г. предприятие А става универсален правоприемник на вливащото се предприятие - Б. Предприятие Б е прекратено без ликвидация, като всички негови активи и пасиви и (права задължения) преминават към предприятие А чрез универсално правоприемство. Предприятие А ще заяви подкрепа по проекта за нов код на икономическа дейност (код 23.63, който е основен за дружество Б), като ще произвежда/предлага продукти от остатъчни суровини/отпадъци, чрез внедряване на нова технология. Моля, за отговор на следния въпрос: Ако се избере режим „Регионална инвестиционна помощ“ по ЕЛЕМЕНТ I, може ли да се счита, че първоначалната инвестиция по проекта ще бъде за „увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект“, тъй като към датата на кандидатстване предприятието вече произвежда тези продукти, след сливането по-рано през годината (началото на 2026 г.) с предприятие Б? Благодаря предварително!	Съгласно подт. 5), т. 13.1. от Условията за кандидатстване, в случай че по Елемент I на процедурата е избран режим „регионална инвестиционна помощ”, дейностите по него (по Елемент I), включени в проектното предложение, трябва задължително да имат за свой основен предмет осъществяването на една от следните първоначални инвестиции в материални и/или нематериални активи: - създаване на нов стопански обект; - увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект; - диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент. С оглед посоченото и предвид информацията в запитването, отговорност на кандидата е, по своя преценка и съобразно спецификата на проекта и избрания кръгов модел, да избере приложимата за него категория първоначална инвестиция. В раздел „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение” от Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва задължително да представят информация, обосноваваща в коя от гореизброените 3 (три) допустими категории първоначална инвестиция попадат дейностите, планирани за изпълнение по Елемент I на проекта. В тази връзка увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект е налице, **когато вследствие на инвестицията съществуващият стопански обект ще може да произвежда повече от поне един от вече произвежданите продукти, при условие че базисният производствен процес не се променя из основи.** Предвид посоченото и с оглед информацията в запитването, обстоятелството, че в началото на 2026 г. предприятие А става универсален правоприемник на вливащото се предприятие Б, код 23.63 не се явява напълно нова икономическа дейност за кандидата, а би могло да се признае като съществуваща въз основа на данните на предприятие Б за 2025 г. Последното произтича от факта, че при универсално правоприемство всички активи, пасиви, права и исторически производствени данни преминават автоматично към правоприемника.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			Следователно, тъй като към датата на кандидатстване предприятие А вече притежава производствения субект и реализира тези продукти чрез наследения капацитет, би било допустимо да се обоснове увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект съгласно изискванията на т. 11.1 от Условията за кандидатстване. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 91 /въпрос № 24, т. 3/, № 164, т. 3, № 201, т. 2.1. и т. 2.2. и № 202, т. 6. Окончателното решение относно допустимостта на даден разход/проектно предложение ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация относно съответния проект.
238.	12.10.2026 г.	Здравейте, във връзка с критерий "Принос на въвежданите зелени технологии към ключови области за създаване на стойност в кръговата икономика, и кръгов модел - Намаляване на количеството отпадъчни води при производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга", моля за следната информация: 1. Фирмата използва помещение под наем и в наемната цена е включена и консумацията на вода. Съответно няма отделни справки за използвана вода. Какъв документ би приел УО за доказване на количество отпадъчни води от производствената дейност? 2. Как ще се доказва намаляването на количеството отпадъчни води при производството, когато във фирмата няма разделение между отпадъчна вода за целите на производството и за целите на битови нужди на фирмата? Лек ден!	Примерни документални доказателства за удостоверяване постигането на съответните допустими по процедурата кръгови модели са представени в Приложение 8 към Условията за кандидатстване. Отговорност на кандидата е да прецени какви са най-подходящите приложими доказателства за удостоверяване на намалението на количеството отпадъчни води на единица произвеждан продукт/предоставяна услуга, като се има предвид посоченото в Приложение 8 от Условията за кандидатстване. В тази връзка, в случай че кандидатът не успее да удостовери по подходящ начин съответния резултат, кръговият модел няма да се счита за допустим. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 18, № 148, № 160, № 179.
239.	12.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Моля за разяснение по процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП" относно допустимостта на следните дълготрайни материални активи като функционални части на интегрирана инженерно-диагностична система за георефериран измервания и пространствен анализ. Предвижданата функция е да подпомага ресурсната ефективност чрез установяване на проблемни зони, ограничаване на необходимите локални технически интервенции	Информацията в запитването не е достатъчна за еднозначен отговор. От запитването не става ясно кой от допустимите по процедурата кръгови модели е избран за въвеждане чрез инвестицията в посочените активи. В тази връзка, обръщаме внимание, че отговорност на кандидата е да обоснове как инвестицията по проекта е необходима за прилагане на един или повече от допустимите кръгови модели в т. 13.1. от Условията за кандидатстване. С оглед посоченото, всеки заявен разход по Елемент I (като част от цялостната инвестиция) следва да допринася за прилагане на съответния кръгов модел.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		и предотвратяване на ненужна подмяна на материали и компоненти. Искането е за тълкуване на условията за допустимост, а не за предварителна оценка на конкретно проектно предложение. 1. Преносим рентгенофлуоресцентен анализатор (portable XRF analyzer). Допустим ли е разходът за придобиване на такъв актив, когато той се използва за теренен пространствен скрининг на елементния състав на материали/почвена среда, георефериране на резултатите и насочване на последващи проверки и локални технически интервенции? При доказана пряка връзка с въвежданата зелена технология и избрания кръгов модел може ли активът да се третира като допустимо диагностично оборудване? Моля да посочите приложимите ограничения и необходимата обосновка или доказателства за тази връзка. 2. Безпилотна летателна система с RTK позициониране и мултиспектрални/термални сензори. Допустим ли е разходът за придобиване на RTK UAV система, включително функционално необходимите мултиспектрални и/или термални сензори, когато системата служи за георефериране обследване, локализиране на пространствени аномалии и ограничаване на техническите интервенции до установените проблемни зони, с обоснован ефект за намаляване на потреблението на ресурси и ненужната подмяна на материали/компоненти? Съществува ли специфично ограничение или изключение за този вид актив, включително при класифицирането му като оборудване или транспортно средство? Моля да посочите условията за допустимост на платформата и сензорите и необходимите доказателства за функционалната им връзка със зелената технология и кръговия модел. 3. Специализирана GIS/моделираща работна станция и локална инфраструктура за съхранение на данни. Допустими ли са разходите за специализирана високопроизводителна работна станция и локална инфраструктура за съхранение на данни (NAS/сървър и дисков масив), когато те са необходими за обработване на георефериран измервания, телеметрични данни и пространствени модели, чрез които се определят обхватът и местоположението на	Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 228.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		ресурсно ефективни технически интервенции? Каква обосновка и какви доказателства са необходими, за да се установи, че тези активи са пряко необходими за въвежданата зелена технология, включително относно техническия им капацитет и разграничаването им от оборудване с общо административно предназначение? Моля за отделен отговор по всяка позиция, с позоваване на съответните разпоредби от Условията за кандидатстване и приложимите приложения, включително за начина на доказване на прекия принос към избрания кръгов модел. Благодаря за разясненията.	
240.	12.10.2026 г.	Относно: т. 11.2, подт. 2.3) от Условията за кандидатстване и разясненията Ви по Въпроси № 33, № 39, № 53 и № 88 Кандидатът е микро предприятие с основна икономическа дейност по КИД-2025 код 16.24 „Производство на опаковки от дървен материал", формираща над 20% от нетните приходи от продажби за 2025 г. В резултат на производствения процес се образуват дървесни отпадъци (трици, изрезки, капаци). Предприятието предвижда да заяви подкрепа за нов за него код 16.26, в рамките на който ще произвежда пелети от тези отпадъци, като пелетите са краен продукт, предназначен за пазара. Във връзка с разяснението Ви по Въпрос № 88, с което потвърждавате допустимостта на идентичен казус, молим за уточнение по следните въпроси: 1. Допустим ли е като разход, наред с линията за пелетиране, и дробилка/мелница за предварително раздробяване на дървесните отпадъци, доколкото същата представлява начален технологичен етап от процеса на производство на пелетите и не се използва за друга дейност? 2. В разяснението Ви по Въпрос № 53 допустимостта на оборудването за производство на пелети е формулирана с уточнението „които не са предназначени за собствени нужди на предприятието". Разбираме, че продажбата на пелети, произведени в резултат на проекта, е допустима. 3. Във връзка с разяснението Ви по Въпрос № 141, раздел I, относно изискването за количествено изражение на дела остатъчни суровини от собствена дейност: какви доказателства се считат за подходящи за	1. и 2. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 161 и 211. Допълнително, обръщаме внимание, че съгласно т. 11.2, подт. 2.1) от Условията за кандидатстване подкрепа по процедурата **не могат** да получат кандидати, които са микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от ЗМСП, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район, **И** са заявили за подпомагане по проекта дейности, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България (Приложение 14). 3. Уточняваме, че кандидатът следва да отчете спецификите на настоящата си дейност и да прецени доколко същата ще позволява да се осигурява регулярно суровини от собствен отпадък/остатъчни суровини за производството на новия продукт през целия период на устойчивост на инвестицията (три години от окончателното плащане). Липсата на възможност за спазване на това изискване ще е основание за считане на инвестицията като недопустима. В тази връзка примерни документални доказателства за удостоверяване постигането на съответен допустим по процедурата кръгов модел са представени в Приложение 8 към Условията за кандидатстване. Отговорност на кандидата е да прецени какви са най-подходящите приложими доказателства за удостоверяване на съответния избран кръгов модел, като се има предвид посоченото в Приложение 8 от Условията за кандидатстване. Обръщаме внимание, че съгласно подт. 2.3), т. 11.2. от Условията за кандидатстване производството на пелети (които са част от код C16.26 и код C16.28), са недопустими за подкрепа, с изключение на производството на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		удостоверяване, че образуваните от дейността по код 16.24 дървесни отпадъци ще бъдат осигурявани регулярно през целия период на устойчивост, и допустимо ли е недостигът да се покрива с отпадък, закупен от други предприятия с дейност по сектор C16 или C31?	пелети от дървесни отпадъци, **получени от индустриалната преработка на дървесина (също част от код C16.26).** Следователно посоченото изискване следва да е спазено в цялост, както по отношение на собствените суровини, така и за суровините, придобивани от трети страни.
241.	12.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с процедура „Въвеждане на зелени технологии в МСП“ бихме искали да получим официално становище относно допустимостта на проектна идея, свързана с диверсификация на дейността на предприятие чрез въвеждане на технологичен процес за преработка на компоненти от фотоволтаични панели и получаване на нов краен продукт. 1. Фактическа обстановка и същност на инвестицията Предприятието, което планира да кандидатства по процедурата, осъществява дейност с код 42.22 „Строителство на преносни и разпределителни електрически и телекомуникационни мрежи“ съгласно КИД-2025, като основната му дейност включва изграждане на фотоволтаични централи. В рамките на осъществяваната до момента стопанска дейност дружеството предоставя услуги по монтаж на фотоволтаични панели, без да произвежда самите панели. Предвижданата инвестиция е насочена към въвеждане на технологичен процес за преработка на компоненти от фотоволтаични панели, чрез който да се получава нов продукт, позициониран в сектор C „Преработваща промишленост“. Полученият продукт ще представлява краен продукт за предприятието кандидат, който впоследствие ще се реализира на пазара като суровина или материал за влагане в производствените процеси на други предприятия. По този начин се предвижда въвеждането на нова за кандидата икономическа дейност, различна от осъществяваната до момента, с потенциал за оползотворяване на материали и ресурси и за прилагане на принципите на кръговата икономика. 2. Основание за запитването	Съгласно подт. 5), т. 13.1. от Условията за кандидатстване, в случай че по Елемент I на процедурата е избран режим „регионална инвестиционна помощ”, дейностите по него (по Елемент I), включени в проектното предложение, трябва задължително да имат за свой основен предмет осъществяването на една от следните първоначални инвестиции в материални и/или нематериални активи: - създаване на нов стопански обект; - увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект; - диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент. Следователно „диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент“ (съгласно определението, посочено в Приложение 3.А и в Приложение 10 към Условията) е една от допустимите категории първоначална инвестиция по процедурата, в случаите на избран режим „регионална инвестиционна помощ“ по Елемент I. Посоченото е приложимо в хипотезата на стартиране на нов код на икономическа дейност на икономическа дейност съгласно КИД-2025, което е предвидена като допустима възможност по процедурата. Съгласно подт. 5), т. 11.1. от Условията за кандидатстване, не всеки нов код е допустим по процедурата, а този в рамките на който предприятието **ще произвежда**/предлага **продукти**/услуги **от остатъчни суровини/отпадъци или** ще предоставя **услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата.** С оглед посоченото по-горе, предвид информацията в запитване и спецификата на проекта, отговорност на кандидата е да определи дали ще стартира нов код, в рамките на който ще произвежда продукт от остатъчни суровини/отпадъци (компоненти от фотоволтаични панели, влагани в нов продукт) или ще предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		В Условията за кандидатстване е предвидено, че при диверсификация на дейността следва да бъде изпълнено изискването за: „нов за кандидата код на икономическа дейност съгласно КИД-2025, в рамките на който предприятието ще произвежда/предлага продукти/услуги от остатъчни суровини/отпадъци или ще предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата." В конкретния случай възниква въпрос относно приложимостта на втората хипотеза на посоченото условие, доколкото предприятието вече предоставя услуги по монтаж на фотоволтаични панели, но не е техен производител. По време на информационен ден на 08.10.2026г. в гр. Пловдив, организиран от Изпълнителна агенция „Европейски фондове за конкурентоспособност", беше представен описаният казус и беше изразено становище от представители на Управляващия орган, че подобна инвестиция би могла да бъде допустима, доколкото чрез преработката на компонентите се създава възможност за последващото им оползотворяване и за удължаване на жизнения цикъл на вложените материали и ресурси. В тази връзка инвестицията беше разгледана и през призмата на Направление 4 „Производство/предоставяне на устойчиви продукти/услуги", и по-конкретно на следните кръгови модели: • Осигуряване на възможности за повторна или многократна употреба на продукти, включително чрез пълно функционално възстановяване на продукти след края на тяхната употреба и други приложими подходи; • Увеличаване на възможностите за разглобяване в края на жизнения цикъл с цел улесняване на рециклирането или използването на отпадъците от продуктите/услугите след преустановяване на употребата им. 3. Въпроси към Управляващия орган С оглед на изложеното бихме искали да получим официално становище по следните въпроси:	на продукти, вече произвеждани от кандидата (осъществяване на последваща преработка и „вдъхването на нов живот" на компоненти). В случай че кандидатът ще осъществява дейност, насочена към осигуряване дълготрайност на продукти, които са свързани с услуга, предлагана от него, то би било възможна хипотеза, при която стартира нов код на икономическа дейност, в случай че в рамките на този код ще произвежда продукти от елементи/компоненти/части от фотоволтаични панели с преустановена употреба, осигурявайки по този начин тяхната дълготрайност. Окончателното решение относно допустимостта на подобна инвестиция ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация относно съответния проект. С оглед посоченото и предвид информацията в запитването, отговорност на кандидата е, по своя преценка и съобразно спецификата на проекта и избрания кръгов модел, да избере приложимата за него категория първоначална инвестиция, както и икономическата дейност, за която да заяви подкрепа. Допълнително, обръщаме внимание че съгласно т. 11.2. от Условията за кандидатстване, когато кандидатът упражнява едновременно дейност в недопустими сектори и в допустими сектори по настоящата процедура, средства по тази процедура се предоставят само за дейностите в допустимите сектори, като одобреният кандидат следва да води отделна счетоводна отчетност по отношение на разходите по проекта, която да гарантира отделяне на дейностите и разграничаване на разходите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездно финансиране, предоставено по настоящата процедура. В случай на заявена помощ едновременно за допустим и недопустим сектор, в бюджета на проектното предложение ще бъде извършена служебна корекция за премахване на разходите за дейностите в недопустимия сектор. В случай че на етап изпълнение бъде установено, че не са спазени изискванията да не се подкрепя недопустима дейност, предоставените средства (в случай на изплатени такива), подлежат на възстановяване. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 161, т. 2.1. - т. 2.3., № 164, т. 3, № 177, № 232.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		1. Допустима ли е описаната инвестиция като диверсификация на дейността на предприятието, при положение че кандидатът не произвежда фотоволтаичните панели, а предоставя услуги по монтажа им, и предвижда да въведе нова икономическа дейност, свързана с преработката на техни компоненти и получаването на нов продукт в сектор С „Преработваща промишленост"? 2. Може ли в този случай да се приеме, че е изпълнено посоченото в Условията за кандидатстване изискване за нов код на икономическа дейност, в рамките на който предприятието „ще предоставя услуги, свързани с осигуряване на дълготрайност на продукти/услуги, вече произвеждани/предлагани от кандидата", предвид факта, че дружеството вече предоставя услуги по монтаж на фотоволтаични панели, а чрез новата инвестиция ще осъществява последваща преработка и вдъхването на нов живот на техни компоненти? 3. Може ли проектната идея да бъде позиционирана в Направление 4 „Производство/предоставяне на устойчиви продукти/услуги" и да бъде обоснована в рамките на посочените кръгови модели, доколкото предвиденият технологичен процес цели оползотворяване на компоненти от фотоволтаични панели и получаване на нов продукт за последващо влагане в производствени процеси? 4. При какви конкретни условия, ограничения или допълнителни изисквания би могла да се приеме допустимостта на подобна инвестиция, включително по отношение на характера на входящите материали, технологичния процес и предназначението на получения краен продукт? Молим за Вашето официално становище, което да послужи за правилното структуриране и обосноваване на проектната идея и за преценка на съответствието ѝ с приложимите условия за кандидатстване по процедурата. Предварително благодарим за съдействието! С уважение!	
242.	12.10.2026 г.	Уважаеми Дами и Господа, Моля за Ваше експертно становище за следното:	В запитването Ви не се съдържа цялата необходима информация за предоставянето на еднозначно становище относно липсата или наличието на

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Предприятие „А" – кандидат по настоящата процедура, е 100% собственост на Лице 1 (ЕООД). Лице 1 е също така и управител на предприятие „А", като го представлява заедно и поотделно с Лице 2, който също е управител на предприятие „А", но не притежава дял от капитала (собственост) в същото. Същевременно Лице 2 притежава дял от капитала и е управител на предприятие „Б". Предприятия „А" и „Б" извършват своята дейност на вертикално свързани пазари. Въпроса ми е дали в описаният по-горе случай, Предприятие „А" следва да се счита за свързано предприятие с Предприятие „Б"? Благодаря Ви за оказаното съдействие.	отношения на свързаност. За да е налице свързаност между две или повече предприятия чрез физическо лице или група от физически лица, които действат съвместно, е необходимо кумулативно да са изпълнени следните две условия: 1/ предприятията да осъществяват което и да е от отношенията, посочени в чл. 4, ал. 5 от ЗМСП, и 2/ предприятията да извършват своята дейност или част от нея на същия съответен пазар или на вертикално свързани пазари (определения за „съответен пазар" и за „вертикално свързани пазари" са представени в § 1, т. 7 и т. 8 от Допълнителните разпоредби на ЗМСП, а за „съответен пазар" – и в § 1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на Закона за защита на конкуренцията). В тази връзка и предвид информацията в запитването в случай че предприятие А и предприятие Б извършват своята дейност на вертикално свързани пазари, би следвало да е удовлетворено второто горепосочено условие. С оглед първото условие препоръчваме да се изследват хипотезите, посочени в чл. 4, ал. 5 от ЗМСП по отношение на физическите лица, описани в запитването. В случай че и двете горепосочени условията са изпълнени, разглежданите предприятия А и Б биха били считани за свързани по смисъла на ЗМСП. С оглед коректно определяне на отношенията на свързаност и/или партньорство с други предприятия, и респективно на категорията на кандидатите, можете да се запознаете с изискванията на ЗМСП, както и с Указанията за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП (Приложение 4 към Условията за кандидатстване). В допълнение уточняваме, че окончателно становище относно липсата или наличието на свързаност може да бъде предоставено само от страна на екипа по договаряне, който ще разполага с цялата необходима информация/документи за съответните предприятия.
243.	13.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Подготвяме проектно предложение за въвеждане на кръгов модел в съществуващата ни дейност по КИД-2025 81.30 „Оформяне и поддържане на озеленени площи". Молим за принципно разяснение относно приложимостта на т. 11.2, т. 13.1, т. 13.2 и т. 14.2 от Условията за кандидатстване към описаната организация на услугата и отделните	Обръщаме внимание, че съгласно подточка 2.3), т. 11.2. от Условията за кандидатстване, недопустими са „предприятия, кандидатстващи за финансиране на дейности за преработка на горски продукти" . Определението за „горски продукт" е представено в Приложение 10 като отговорност на кандидата е да определи доколко посочените в запитването тревна маса и клони от поддръжката попадат в него.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		категории оборудване, при спазване на останалите изисквания по процедурата. Предвиждана организация на услугата Инвестицията ще се използва при поддържане на паркове и градини на клиенти. Предвиждаме директно мулчиращо косене, раздробяване на клони и използване на получения материал като мулч в същите обслужвани обекти. Подходящата останала растителна маса ще се компостира на място, а зрелият компост ще се използва от нашите служители като почвен подобрител в съответния парк или градина. Компостирането е допълваща операция в услугата по озеленяване. Не предвиждаме приемане на биоотпадъци от други обекти за третиране, самостоятелно предлагане на услуга по третиране на отпадъци или продажба на компост. Не предвиждаме прехвърляне на собствеността върху компостерите или предоставянето им за самостоятелно ползване от клиентите. Оборудването ще се обслужва и контролира от дружеството. Материалите ще бъдат проследявани по обект, произход, количество, извършена операция и последващо влагане. За компостирането ще се води отчет на зареждането и използването на получения компост. Ще бъдат спазвани приложимите изисквания за работа с материалите според установения им статут и необходимите документи за съответните операции. Предвиждаме количествено измерване на заменените външно закупувани материали за единица съществуваща услуга, например за 1 000 м² обслужвана площ за съпоставим период. Базовите стойности ще бъдат установени с документи от действителната дейност на предприятието. Намаляването на закупуваните суровини, предотвратяването на образуването на отпадък и преработването на образуван отпадък ще бъдат отчитани като различни резултати. Предвиждано оборудване Основните категории са: 2 самоходни седлови косачки на батерии с мулчираща функция; самоходни пешеходни косачки на батерии с мулчиращи комплекти; професионални дробилки на батерии;	Допълнително, по процедурата не са допустими за финансиране дейности, които попадат в раздел Е38 „Събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци”. В тази връзка, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 23. Обръщаме внимание, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството на проектното предложение, както и че окончателно решение относно допустимостта на даден разход/проектно предложение ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация относно съответния проект.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		професионални верижни триони на батерии за технологично необходима подготовка на клоните; компостери с номинален обем по 800 литра. Допълнително разглеждаме електрически компактен товарач с подходящ инвентар за работа с мулч и компост и батерийно оборудване за скарифициране, ако се установи пряката им необходимост за конкретния кръгов модел. Не предвиждаме финансиране на бензинови или дизелови машини, транспортни автомобили или оборудване само за общи земни работи. Въпроси относно приложимите правила 1. Кръгов модел в услугата по 81.30 Допустима ли е описаната инвестиция за прилагане на моделите по т. 13.1, свързани с влагане на остатъчни или рециклирани суровини при предоставяне на услуги, намаляване на използваните суровини за единица съществуваща услуга и, когато материалът е отпадък, преработка с последващо влагане в услугата? 2. Разграничаване на материалите Съобразно разяснението по въпрос №176 могат ли тревната маса и клоните от поддръжката да се разглеждат като остатъчни суровини за целите на процедурата, когато са предназначени за непосредствено влагане в същия обслужван обект? Ако това зависи от допълнителни обстоятелства, молим да уточните кои характеристики на произхода, първоначалното използване и последващото предназначение са определящи. Не приемаме, че намерението за използване само по себе си изключва статута на отпадък. 3. Компостиране като допълваща операция Допустимо ли е придобиването на компостери за описаната операция, когато тя се извършва от кандидата като част от услугата по 81.30 и полученият компост се влага в същия обект? Ако входящият материал е биоотпадък, приложимо ли е ограничението за раздел 38 спрямо тази спомагателна операция, независимо че няма самостоятелна услуга по третиране или продажба на компост? Молим да уточните границата	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		между допустимия кръгов модел в услугата и недопустима дейност по раздел 38. 4. Пряка функция на машините При доказана технологична взаимовръзка допустими ли са мулчиращите косачки и дробилките, както и трионите, използвани за необходимата подготовка на клоните за раздробяване? Допустими ли са електрическият товарач с инвентар и скарификаторът, ако за всеки е доказан конкретен принос към допустим модел? Молим за разграничен отговор по категории, а не обща преценка за всички активи. 5. Активи на обслужваните обекти Допустимо ли е компостерите да се разполагат на клиентските терени, като остават собственост и под оперативен контрол на кандидата, използват се от неговите служители и не се отдават за самостоятелно ползване? Какви условия за посочване на адресите, правото на разполагане, достъпа за проверки и устойчивостта следва да бъдат изпълнени? Допълнителен въпрос за проектиране на услугата Разглеждаме и придобиване на специализиран софтуер за предварително проектиране на ресурсните потоци в услугата. Предвижданите функции са картиране на зоните за мулчиране, изчисляване на необходимите количества мулч и почвен подобрител, баланс на наличните растителни материали и избор на технологичен вариант, който намалява количеството външно закупувани суровини за единица съществуваща услуга. Софтуерът няма да се използва само за графици, фактуриране или други общи административни дейности. 6. При реално изпълнение на тези функции преди същинското предоставяне на услугата и при доказан ресурсен резултат може ли активът да се отнесе към етап „Проектиране/дизайн на продуктите/услугите" по критерий I.1? Каква информация следва да бъде представена за причинно-следствената връзка между използването на софтуера в този етап и конкретния допустим кръгов модел? Молим разяснението да се отнася до принципната приложимост на посочените правила към описаните операции и категории активи.	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Разбираме, че окончателното решение за конкретното проектно предложение се взема от Оценителната комисия въз основа на пълната документация.	
244.	13.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с подготовка на проектно предложение по процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП", моля за разяснения по т.3 на Въпрос 152 – в публикувните разяснения по въпроса т.3 е оставена без отговор (представени са разяснения единствено по т.1 и т.2). За улеснение, отново го включвам и в тази кореспонденция: Сред кодовете на икономическа дейност, допустими за подкрепа по процедурата, е ИКТ-секторът, като дори код К62 „Дейности в областта на информационните технологии“ и К63 „Инфраструктура за информационни технологии, обработка на данни, хостинг и други информационни услуги“ са сред приоритетните кодове по линия на Националната стратегия за малките и средните предприятия 2021-2030 г. Проектна идея на дружество с код на основна икономическа дейност по код К62 „Дейности в областта на информационните технологии“ е придобиване на сървърна конфигурация, което ще доведе до въвеждане на кръгов модел по Направление 4) Производство/предоставяне на устойчиви продукти/услуги: - осигуряване на възможности за повторна или многократна употреба на продукти , вкл. чрез пълно функционално възстановяване на продукти/и след края на тяхната употреба или чрез въвеждането на модела „продукт като услуга” и др.. Вследствие на въвеждането в експлоатация на сървърната конфигурация ще бъде възможно да бъде приложен бизнес модел, при който собствеността на софтуерният продукт, който произвежда предприятието-кандидат да остава при производителя, тъй като клиентът не го закупува (няма прехвърляне на собствеността), а заплаща за неговото използване. Прилагането на модела „Продукт като услуга” (Product-as-a-Service, PaaS) не е възможно към момента, поради липсата	Моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 12, № 15, № 19, № 20, № 21, № 63 /Въпрос 16, 1-4/, № 70, т. 6 и т. 7, № 153, т. 2., № 167, № 171, № 180, № 233.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		на съответната сървърна инфраструктура, която да обезпечава прилагането на модела от техническа гледна точка. Моля за разяснение доколко подобна проектна идея отговаря на изискванията на т.13.1 от Условията за кандидатстване, при условие че всичко останали изисквания на процедурата са спазени и изпълнени. Предварително благодаря за представените разяснения!	
245.	13.10.2026 г.	Здравейте, Моля за отговор за следните въпроси: 1. Правилно ли е разбирането ни, че при кръговия модел „намаляване на количеството образувани отпадъци при производството на единица съществуващ продукт“ се отчита целият отпадък, образуван в производствения процес на кандидата и предаван като отпадък по реда на Закона за управление на отпадъците (вкл. изделия, които не съответстват на изискванията и се предават като отпадък)? 2. В разясненията по въпроси № 10 и № 83 е посочено, че кандидатът следва да докаже чрез проследими данни, че е налице намаляване на реалното количество образувани отпадъци на единица продукт/услуга преди и след извършването на инвестицията, като прецени дали разполага с достатъчно надеждна изходна база и система за проследяване. Правилно ли е разбирането ни, че когато образуваният отпадък не е бил измерван отделно, изходната база може да бъде определена чрез изчисление въз основа на счетоводни и първични документи на кандидата – фактури за закупени материали, складови документи, инвентаризационни описи, документи за изпълнени количества и документи за предаден отпадък? 3. Съгласно бележка под линия 4 от Приложение 6 етапът на проектиране/дизайн е „началният етап, обхващащ дейностите преди същинското производство/предоставяне на продуктите/услугите“. Строително предприятие (Кид 2025 41.00) предвижда да придобие специализиран софтуер, чрез който преди започването на работите на всеки обект ще изготвя технологично решение за начина на изпълнение на собствената си строителна услуга, с цел измеримо постигане на „намаляване на количеството образувани отпадъци при предоставянето	1. Съгласно Приложение 10 към Условията за кандидатстване „отпадък“ е „всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи“. В тази връзка разбирането Ви, посочено в запитването е принципно правилно. 2. Примерни документални доказателства за отчитане на постигнатите резултати са представени в Приложение 8 – Описание на приложимите индикатори за краен продукт и за резултат, приложими за процедурата. Изпълнението на очакваните резултати от дейността ще бъде проследявано на етап изпълнение. В тази връзка отговорност на кандидата е да определи изходната база и да съобрази начина на доказване на резултата от избрания кръгов модел, посочен в поле „Резултат” от раздел „План за изпълнение/дейности по проекта” във Формуляра за кандидатстване, където кандидатът следва да посочи конкретни количествени и/или качествени резултати от изпълнението на дейността. 3. Моля, запознайте се с разяснението на с разяснението на Въпрос № 236. Относно оценката по критерий I.1. и етапа „Проектиране/дизайн на продуктите/услугите“, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 42, № 72, № 87, № 138, № 202, т.4. 4. Разбирането Ви, посочено в запитването е принципно правилно.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		на единица съществуваща услуга“. Това не е архитектурно или конструктивно проектиране на сградата (инвестиционен проект), което се извършва от външни проектанти, а планиране от служители на кандидата на начина, по който самият той изпълнява строителните работи (разпределение на временните строителни конструкции, спецификация на материалите и т.н.), и не се предлага като самостоятелна услуга на трети лица. Правилно ли е разбирането ни, че така описаната дейност представлява етап на проектиране/дизайн на услугата по смисъла на посочената дефиниция и е част от строителната дейност на кандидата? 4. Съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване в поле „Резултат“ кандидатите следва да посочат конкретни количествени резултати „чрез посочване на конкретен/и количествен/и измерител/и за очакваното намаление“. Правилно ли е разбирането ни, че очакваното намаление може да бъде посочено като процентно намаление на количеството образувани отпадъци на единица продукт/услуга спрямо изходната база на кандидата, като изходната база и постигнатата стойност в абсолютно изражение се доказват при отчитане на резултатите? Благодаря!	
246.	13.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, В отговор на въпрос 83 давате разяснение: "В тази връзка „отпадъкът от еднократни кофражни материали, генериран при всяка отделна кофражна операция в рамките на строителния процес”, посочен във въпроса Ви, ще се счита за „отпадък” по смисъла на цитираното определение. Описаната в запитването Ви „проследима методология” би могла да се счита за „доказателство за прилагане на кръговия модел по Направление 1” – „намаляване на количеството образувани отпадъци при производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга”. В случая се намалява количеството на генерираните отпадъци от еднократните кофражи, състоящи се от греди/дървесина. В отговор на въпрос 124 обаче давате разяснение: "За да е спазено изискването за намаляване на количеството образувани отпадъци при	Управляващият орган потвърждава разясненията на Въпрос № 83 и Въпрос № 124 като разглежданите в тях хипотези се отнасят до конкретиката на съответното запитване.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга, то следва да е спазено изискването посочените фрезовани отпадъци да бъдат използвани обратно в дейността на предприятието." Принципът не е ли аналогичен? Просто се намалява количеството на фрезовани отпадъци, без те да се влагат отново в производството. Както при кофражите - намалява се количеството на дървени отпадъци/греди, без те да бъдат влагани отново в производството? Реално гредите не се влагат вече в производството, а се използва друг тип технология, която НЕ генерира отпадък?	
247.	13.10.2026 г.	Здравейте, скрадова база с КИД 46.36 образува голямо количество хартиени и найлонови отпадъци, като иска да закупи прес контейнери и стакери, чрез които да пресова тези отпадъци и да ги предава за рециклиране и производство на други суровини. Тъй като код 38 и 39 са недопустими по процедурата, възможно ли е кръгов модел "подготовка за повторна употреба и/или рециклиране.....за последващото им влагане като суровина в производствени процеси " да бъде обоснован и да бъде така подаден проектът в рамките на основната дейност на фирмата, която така или иначе е 100% въз основа на данни на НСИ за 2025 година? В случай, че това не е възможно, моля за идея към кой код от КИД 2025 би могло да се отнесе подобна дейност? И следва ли, като код 38 е недопустим тези отпадъци да не могат да бъдат пресовани и предавани за рецилиране за нови суровини? Благодаря!	Прилагането на кръгов модел „подготовка за повторна употреба и/или рециклиране, и/или други дейности за преработка на отпадъци **и последващото им влагане като суровина в производствени процеси**/процеси по предоставяне на услуги” в основната дейност на кандидата с код по КИД-2025 46.36 „Търговия на едро със захар, захарни и шоколадови изделия” съгласно запитването би било допустимо при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Обръщаме внимание, че съгласно подт. 4) от т. 11.2. от Условията за кандидатстване не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездна финансова помощ предприятия, **кандидатстващи за финансиране на дейности, които попадат** в раздел 38 „Събиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци” от сектор Е „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване”. В тази връзка уточняваме, че Управляващият орган няма компетенции, свързани с определянето на кода на икономическа дейност. Коректното определяне на кода на дейността, за която се кандидатства, е отговорност на кандидата като в т. 11.1 от Условията изрично е посочено, че „преди подаване на проектните предложения, на всички кандидати се препоръчва да извършат предварителна проверка за точния четиризначен код на основната или допълнителната икономическа дейност, за която кандидатстват съгласно КИД-2025 въз основа на данни от НСИ за 2025 г., или ако е приложимо – проверка на точния нов за кандидата четиризначен код на икономическата дейност съгласно КИД-2025, за която заявяват подкрепа“. Допълнително в бележка под линия 28 в същия раздел от Условията е посочено, че: „При необходимост кандидатите трябва да се

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологията за определяне на код на основна и допълнителна икономическа дейност по КИД-2025 (Приложение 12)". Предвид кръгови модел, ограничението за раздел Е38, както и информацията в запитването не е допустимо отпадъците да бъдат пресовани и предавани за рециклиране, а следва да бъдат влагани като суровина в производствени процеси на предприятието-кандидат. В тази връзка, моля запознайте се допълнително с разяснението на въпрос № 23.
248.	14.10.2026 г.	Относно: Допустимост на горивна камера, представляваща неразделна част от технологична сушилня Уважаеми госпожи и господа, Предприятие с основна икономическа дейност по КИД-2025 код 16.24 „Производство на опаковки от дървен материал" планира проект по Направление 2 (влагане на остатъчни суровини в производството на продукти) и Направление 1 (подобряване на управлението на отпадъците). По проекта ще бъде придобита нова технологична линия за преработка на собствени чисти дървесни остатъци: сушене, фино смилане и пресоване в компоненти (пресовани палетни блокчета, дистанционери и укрепващи елементи, опаковъчни компоненти), които се влагат обратно в производството на опаковки. В линията е включена триходова барабанна сушилня с горивна камера, която е неразделна част от нея (двукорпусна камера с ретортна горелка, изгаряща чипс или пелети, с автоматично подаване на горивото, топлинна мощност 310 kW). Камерата е единственият топлинен източник на сушилнята и е необходима, за да се достигне технологичната температура на сушене. Топлинната енергия се използва изцяло и единствено в сушилнята; тя не се отдава на други консуматори и не се продава. Уточняваме, че: - сушилнята и горивната камера са част от нова производствена линия – не се заменя съществуваща сушилня, нито друг енергиен източник в предприятието;	На база единствено информацията в запитването и в случай че съоръжението няма характер на самостоятелен енергиен източник/котел за нуждите на предприятието, а е неделим термичен компонент от цялостна производствената машина/линия, то не би следвало да попада в ограничението на т. 13.2. от Условията за кандидатстване относно забраната за финансиране на дейности, които водят до намаляване на количеството потребявана енергия или до замяна на един енергиен източник с друг, както и дейности за въвеждане на възобновяеми енергийни източници. Окончателно решение относно допустимостта на разходите по отделните проекти, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация за предприятието и за проектното предложение. Допълнително, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 18, № 43, № 66, № 136, № 178.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		- по проекта не се заявява намаляване на потребяваната енергия, нито енергиен ефект като резултат от инвестицията; - не се изгражда самостоятелно съоръжение за производство на енергия за отопление на производствения обект или за друго потребление. Моля за Вашето разяснение: 1. Попада ли горивна камера, която е неразделна част от технологична сушилня, доставяна и функционираща като единен актив в нова производствена линия, в хипотезите на т. 13.2 – „замяна на един енергиен източник с друг" или „въвеждане на възобновяеми енергийни източници", при условие че не се заменя съществуващ енергиен източник и топлинната енергия се използва единствено в самата сушилня? 2. Допустим ли е разходът за такава сушилня, включително вградената в нея горивна камера, при спазване на останалите изисквания на процедурата и при посочване на всички съставни компоненти в Техническата спецификация (Приложение 5)? 3. Има ли значение видът на използваното гориво (закупени пелети или чипс, респективно собствени остатъци от производството) за преценката на допустимостта? Моля също да имате предвид, че сме запознати с разяснението на УО по запитване на мебелно предприятие (КИД 31.00), което предвижда производство на пелети от собствени дървесни отпадъци и отделно съоръжение за използването им като топлинна енергия за производствения процес. Настоящият случай се различава от него, тъй като горивната камера не е самостоятелно енергийно съоръжение, а компонент от технологична машина /сушилня/, вграден от производителя. Благодарим Ви предварително за разяснението. С уважение,	
249.	14.10.2026 г.	ДО РЪКОВОДИТЕЛЯ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН	1. и 2. По процедурата няма ограничение за заявяване на подкрепа за икономическа дейност с код по КИД-2025 46.87 „Търговия на едро с отпадъци и скрап" при спазване на всички останали изисквания по процедурата (вкл. забраната за финансиране на дейности, които попадат в раздел 38 „Събиране,

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		НА ПРОГРАМА „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ И ИНОВАЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА" 2021–2027 г. ОТНОСНО: Запитване по процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП" – допустимост на инвестиция за повторна употреба на изделия и компоненти по КИД-2025 46.87 УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Предприятие с основна икономическа дейност по КИД-2025 46.87 „Търговия на едро с отпадъци и скрап" предвижда инвестиция в специализирана технология за селективно сортиране, разделяне, разглобяване, идентификация и техническа проверка на употребявани изделия и компоненти, постъпващи като отпадъци и скрап. Целта е отделяне на функционално годни изделия и компоненти, които могат да бъдат използвани повторно по първоначалното си предназначение, включително: - Метални профили, тръби, греди и конструктивни елементи от демонтирани строителни и промишлени конструкции; - Годни части и компоненти от излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) – двигатели, скоростни кутии, джанти, гуми, пластмасови компоненти, стъкла и други. Отделените годни изделия и компоненти ще бъдат продавани на трети лица за повторна употреба, а няма да бъдат използвани от самия кандидат. Не се предвижда тяхното преработване или производство на нови изделия. Съгласно официалното описание КИД-2025 46.87 включва: „събиране, сортиране, разделяне, разглобяване на употребявани стоки (като например автомобили за части втора употреба), опаковане и преопаковане, складиране и доставяне, но без преработване." Инвестицията ще се реализира изцяло в рамките на посочената основна икономическа дейност. Моля за разяснение по следните въпроси: 1. Допустима ли е описаната инвестиция по процедурата, когато се реализира в рамките на основната икономическа дейност по КИД-2025	оползотворяване и обезвреждане на отпадъци" от сектор Е „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване" съгласно подт. 4), т. 11.2 от Условията за кандидатстване). Отговорност на кандидата е правилното определяне на кода на икономическа дейност, за който заявява подкрепа. В тази връзка и предвид информацията в запитването „инвестиция в специализирана технология за селективно сортиране, разделяне, разглобяване, идентификация и техническа проверка на употребявани изделия и компонент" би могла да бъде допустима за прилагане на кръговия модел по Направление 4 – „осигуряване на възможности за повторна или многократна употреба на продукти, вкл. …" при спазване на всички останали изисквания за допустимост на кандидатите, дейностите и разходите по процедурата. Обръщаме внимание, че дейности, попадащи в обхвата на недопустимите сектори, посочени в т. 11.2 от Условията за кандидатстване или в случай, че чрез инвестицията се осъществява допустима и недопустима дейност, няма да се считат за допустими. 3. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 4, № 13, № 41, № 169, № 230.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		46.87, включително чрез селективно разделяне и разглобяване на употребявани метални изделия и ИУМПС без преработване? 2. Може ли инвестицията да се счита за въвеждане на допустима зелена технология по т. 13.1 от Условията за кандидатстване, свързана с кръговия модел за удължаване на жизнения цикъл на продуктите чрез осигуряване на възможност за повторната им употреба, при положение че отделените годни изделия и компоненти ще бъдат продавани на трети лица, а няма да бъдат използвани от кандидата? В случай че описаната инвестиция не попада в обхвата на този модел, допустима ли е тя по друг от предвидените в т. 13.1 кръгови модели? 3. Когато металните профили и конструктивни елементи произхождат от демонтирани или разрушени строителни конструкции, може ли технологията да получи точки по критерий I.3 от Приложение 6, предвиждащ преработка на излезли от употреба материали от строителството? Благодаря предварително за предоставените разяснения. С уважение	
250.	15.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Във връзка с подготовката на проектно предложение по процедурата и предвид избрания режим на държавна помощ „регионална инвестиционна помощ“, моля за разяснение по следните въпроси: 1. Относно определянето на инвестицията като диверсификация на продукцията на стопански обект В случай че в рамките на проекта се предвижда започване на нова за предприятието икономическа дейност, класифицирана с изцяло различен четирицифрен код по КИД-2025 спрямо досегашната му основна дейност, следва ли това обстоятелство автоматично да се приема за изпълнение на хипотезата „диверсификация на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент“? Или при определяне на приложимата хипотеза следва да се вземат предвид и други обстоятелства, като естеството на новия продукт,	1. и 2. Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 164, т. 3; № 177, т. 4; № 201; т. 2.1. и т. 2.2.; № 202, т. 6.; № 237; № 241.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		използваните производствени ресурси и наличието на съществуваща или нова производствена дейност? 2. Относно попълването на Приложение 3.3 – описание на активите, използвани за съществуващите и новите продукти Във връзка с горното, моля за разяснение относно попълването на колона „Описание на актива", в която съгласно указанията се описват активите, използвани за производството/предоставянето на съществуващи продукти/услуги, които ще бъдат използвани и за производството/предоставянето на новия продукт/услуга. Например, ако предприятието произвежда облекла, като в резултат на основната производствена дейност се образуват остатъчни текстилни изрезки, които до момента не са оползотворявани, а в рамките на проекта се предвижда те да бъдат използвани като суровина за производството на нов продукт, следва ли в посочената колона да бъдат описани машините и оборудването, използвани за производството на облеклата, при положение че същите не участват пряко в производствения процес на новия продукт, а единствено генерират остатъчния материал, който ще се използва като суровина за новия продукт? Или в този случай в колона „Описание на актива" не следва да се посочват съществуващи активи, тъй като те няма да се използват за производството на новия продукт, а ще се използват единствено остатъчни материали от основната дейност на предприятието? Моля за Вашето становище с оглед правилното определяне на приложимата хипотеза за инвестицията и коректното попълване на Приложение 3.3. Благодаря предварително за съдействието. С уважение,	
251.	15.10.2026 г.	Уважаеми Дами и Господа, моля за конкретни отговори на следните въпроси по процедурата: 1. Каква информация следва да бъде изложена в полета „ул./бул.", „номер" и „допълнителна информация за местоположението" от т. 1 Основни данни на електронния формуляр за кандидатстване по	1. Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване бенефициентите имат ангажимент да поддържат придобитите по процедурата дълготрайни активи (по Елемент I) и резултатите от извършените услуги (в случай на включени в проектното предложение дейности и разходи по Елемент II) за определен период след приключване на изпълнението на проектите, като конкретните

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		процедурата в случай че проектът ще се изпълнява в режим регионална инвестиционна помощ и е свързан с реализацията на първоначални инвестиции, свързани със създаване на нов стопански обект? В този смисъл – достатъчно ли е да се изложи населеното място, в рамките на което е планирано да се създаде новия стопански обект в следствие на проектната реализация или следва да се посочи и конкретен адрес в рамките на това населено място, макар и към настоящия момент на подаване на проекта кандидатът да няма договор за наем/акт за собственост на обекта, находящ се на този адрес? 2. Допустимо ли е за целите на въвеждане по проекта на модел „продукт като услуга" да бъде планирано както придобиване на софтуерна система за проследяване на локация и мониторинг на експлоатационни параметри на продуктите, които ще бъдат реализирани по модела „продукт като услуга", така и да се планира придобиване на сървърно оборудване, което да създаде необходимите технологични предпоставки за функциониране на тази софтуерна система и без което сървърно оборудване на практика бенефициентът няма да може да осигури условия за инсталация и работа на софтуерната система? 3. В контекста на горния въпрос – инвестицията в софтуерна система и сървърно оборудване и предвид изложеното в Условията за кандидатстване: „Допустимо е обосновката да бъде представена и по отношение на група от взаимосвързани дълготрайни материални и/или дълготрайни нематериални активи (ДМА и/или ДНА), предвидени за придобиване по проекта или по отношение на инвестицията в нейната цялост (т.е. инвестицията, включваща всички предвидени за придобиване ДМА и/или ДНА).", то може ли обосновката относно необходимостта на планираните инвестиции за целите на въвеждането на кръговия модел да се представи по отношение на инвестицията в нейната цялост? 4. Допустимо ли е като резултат от въвеждане на модела „продукт като услуга" в следствие на проектната реализация да се изложи очакван брой договори с клиенти на дружеството за реализация на продукти по модела „продукт като услуга", които договори е реалистично и се планира от кандидата да бъдат сключени непосредствено след реализация на	задължения в тази насока са изрично посочени в чл. 9 – 11 от Условията за изпълнение и чл. 8 от Административния договор. Предвид посоченото, в раздел „Основни данни" от Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да посочат **точния/те адрес/и на стопанския/те обект/и, където ще е мястото на изпълнение на проекта**. Определението за „място на изпълнение на проекта", посочено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. 2., 3. и 4. Моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 6, № 12, № 15, № 19, № 20, № 21, № 63 /Въпрос 16, 1-4/, № 70, т. 6 и т. 7, № 86, № 152, № 153, т. 2., № 167, № 171, № 180, № 233, т. I.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		планираните инвестиции по проекта и въвеждане в резултат на това на модела „продукт като услуга“, като съответно тези договори могат да бъдат сключени в рамките на периода на изпълнение на проекта и да бъдат представени като доказателствен документ при отчитане на проекта и постигнатите с него резултати? Въпросът е породен и от обстоятелството, че въвеждането на модела „продукт като услуга“ ще доведе до съществено удължаване на жизнения цикъл и полезен живот на продукта, но съответно, поради спецификата на въвеждания модел и неговата същност, броят цикли на употреба на продукта ще могат да бъдат проследени и отчетени в средносрочен план – в периода на мониторинг на проекта, но не и в рамките на 12 месечния срок за неговото изпълнение. С уважение,	
252.	15.10.2026 г.	УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Във връзка с обявената процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП”, изпълнявана по Приоритет 2 „Кръгова икономика“ (Специфична цел RSO2.6 за насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика), моля за Вашето официално становище и разяснения по следния казус: Нашето предприятие планира реализирането на инвестиционен проект, насочен към внедряване на технологии за затворен производствен цикъл и ресурсна ефективност. В рамките на проекта се предвижда обосноваването и придобиването на следните дълготрайни материални активи: 1. Интелигентна пътна фреза (асфалто- и бетоно-фрезоваща машина) с интегриран софтуер – специализиран производствен актив за прецизно отстраняване на компрометирани пътни настилки на строителните обекти с цел последващо рехабилитиране. 2. Мобилна верижна трошачна инсталация с интегриран софтуер – специализирано оборудване за първична обработка и натрошаване на асфалтови и бетонови настилки, както и на инертни материали, които се извозват от строителните обекти до производствената/складовата база	Както е посочено в раздел I, т. 3 от Приложение 3.А към Декларацията за държавна/минимална помощ (Приложение 3 към Условията за кандидатстване), в случаите на избран режим „регионална инвестиционна помощ” по Елемент I на процедурата съгласно чл. 13 и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 651/2014, кандидатите не могат да участват в процедурата и да получат безвъзмездно финансиране, ако попадат в забранителните режими съгласно чл. 1, пар. 3 от същия Регламент. В тази връзка обръщаме внимание, че съгласно чл. 13 от Регламент (ЕС) № 651/2014 не са допустими за финансиране дейности, които попадат в транспортния сектор и свързаната с него инфраструктура. Определението за „транспортен сектор и свързаната с него инфраструктура” е представено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 193.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		на предприятието с цел последваща преработка и подготовка за използването им. 3. Мобилна верижна пресевна машина с интегриран софтуер – актив за прецизно фракциониране и софтуерно управление на качеството на получените материали преди тяхното последващо използване. Във връзка със спецификата на активите и технологичния процес, бихме искали да обърнем внимание на Управляващия орган върху следните ключови обстоятелства: • Технологичен характер на активите (Те не са самоходни транспортни средства): Изброените машини представляват мобилно верижно/технологично производствено оборудване. Те нямат характер на транспортни средства за превоз на товари или пътници, нямат право и техническа възможност за самостоятелно придвижване по републиканската пътна мрежа и се транспортират между производствената база и строителните обекти чрез специализирана платформа (тежкотоварно ремарке). Тяхното предназначение е изцяло производствено – за извършване на конкретни технологични операции, както на територията на конкретния строителен обект, така и в производствената база/площадка на предприятието. • Затворен производствен цикъл (Кръгова икономика): Демонтираните от строителните обекти материали (земно-скална маса от изкопи, асфалтови и бетонови настилки и др.) се извозват до базата на дружеството, където се преработват чрез мобилната трошачна и пресевна техника. Полученият краен продукт от тази обработка ще бъде транспортиран обратно и влаган изцяло и единствено в текущите и бъдещи строителни и рехабилитационни дейности на обекти, които предприятието изпълнява по своя основен КИД 42.11. Инвестицията не цели търговска продажба на фракции или инертни материали на трети лица (което би имало характер на кариерна дейност), а е насочена изцяло към рециклиране и повторно оползотворяване на суровините за собствените нужди на пътното строителство в пълно съответствие с целите на Приоритет 2.	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		Във връзка с гореизложеното, моля за Вашите ясни разяснения по следните въпроси: 1. Допустим кандидат ли е предприятие с основен КИД 42.11 за финансиране в режим на „Регионална инвестиционна помощ“ по настоящата процедура? 2. Допустими за финансиране материални активи ли са изброените 3 броя специфични строително-производствени машини, предвид факта, че те не са самоходни транспортни средства, а крайният продукт от тях се преработва и се влага директно обратно в изпълнението на обектите по КИД 42.11? Предварително благодаря за Вашето съдействие и официален отговор.	
253.	15.10.2026 г.	УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, Във връзка с обявената процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП”, изпълнявана по Приоритет 2 „Кръгова икономика“ (Специфична цел RSO2.6 за насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика), моля за Вашето официално становище и разяснения по следния казус: Нашето предприятие планира реализирането на инвестиционен проект, насочен към внедряване на технологии за затворен производствен цикъл и ресурсна ефективност. В рамките на проекта се предвижда обосноваването и придобиването на следните дълготрайни материални активи: 1. Интелигентна пътна фреза (асфалто- и бетоно-фрезоваща машина) с интегриран софтуер – специализиран производствен актив за прецизно отстраняване на компрометирани пътни настилки на строителните обекти с цел последващо рехабилитиране. 2. Мобилна верижна трошачна инсталация с интегриран софтуер – специализирано оборудване за първична обработка и натрошаване на асфалтови и бетонови настилки, както и на инертни материали, които се извозват от строителните обекти до производствената/складовата база на предприятието с цел последваща преработка и подготовка за използването им.	Моля, запознайте се с разясненията на Въпрос № 252.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		3. Мобилна верижна пресевна машина с интегриран софтуер – актив за прецизно фракциониране и софтуерно управление на качеството на получените материали преди тяхното последващо използване. Във връзка със спецификата на активите и технологичния процес, бихме искали да обърнем внимание на Управляващия орган върху следните ключови обстоятелства: • Технологичен характер на активите (Те не са самоходни транспортни средства): Изброените машини представляват мобилно верижно/технологично производствено оборудване. Те нямат характер на транспортни средства за превоз на товари или пътници, нямат право и техническа възможност за самостоятелно придвижване по републиканската пътна мрежа и се транспортират между производствената база и строителните обекти чрез специализирана платформа (тежкотоварно ремарке). Тяхното предназначение е изцяло производствено – за извършване на конкретни технологични операции, както на територията на конкретния строителен обект, така и в производствената база/площадка на предприятието. • Затворен производствен цикъл (Кръгова икономика): Демонтираните от строителните обекти материали (земно-скална маса от изкопи, асфалтови и бетонови настилки и др.) се извозват до базата на дружеството, където се преработват чрез мобилната трошачна и пресевна техника. Полученият краен продукт от тази обработка ще бъде транспортиран обратно и влаган изцяло и единствено в текущите и бъдещи строителни и рехабилитационни дейности на обекти, които предприятието изпълнява по своя основен КИД 42.11. Инвестицията не цели търговска продажба на фракции или инертни материали на трети лица (което би имало характер на кариерна дейност), а е насочена изцяло към рециклиране и повторно оползотворяване на суровините за собствените нужди на пътното строителство в пълно съответствие с целите на Приоритет 2. Във връзка с гореизложеното, моля за Вашите ясни разяснения по следните въпроси:	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		1. Допустим кандидат ли е предприятие с основен КИД 42.11 за финансиране в режим на „Регионална инвестиционна помощ" по настоящата процедура? 2. Допустими за финансиране материални активи ли са изброените 3 броя специфични строително-производствени машини, предвид факта, че те не са самоходни транспортни средства, а крайният продукт от тях се преработва и се влага директно обратно в изпълнението на обектите по КИД 42.11? Предварително благодаря за Вашето съдействие и официален отговор.	
254.	15.10.2026 г.	В контекста на разясненията на въпрос 161 моля да потвърдите, че са допустими следните хипотези: 1. Предприятие с КИД в сектор Е38 или Е39 може да кандидатства за преработка на отпадъците, които събира, съответно като резултат да произвежда продукти, които попадат в нов за кандидата КИД. 2. Предприятие с КИД 46.77 Търговия на едро с отпадъци и скрап може да кандидатства за преработка на отпадъците, които събира и продава, съответно като резултат да произвежда продукти, които попадат в нов за кандидата КИД.	1. Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 144, както и в допълнение на № 23. 2. Уточняваме, че кодът на икономическата дейност „Търговия на едро с отпадъци и скрап" съгласно КИД-2025 на НСИ е 46.87 (код 46.77 съгласно КИД-2008). Допълнително, моля запознайте се с разяснението на Въпрос № 249.
255.	16.10.2026 г.	1. Допустимо ли е финансиране на технологично оборудване за проверка, ремонт, функционално възстановяване и повторно предоставяне на собствени IoT устройства по модела „продукт като услуга", когато самите устройства не се финансират по проекта? 2. Допустимо ли е оборудване за нанасяне и UV втвърдяване на защитно покритие върху електронни платки, когато чрез новата технология се удължава експлоатационният живот на продукта, намалява се използването на материали и се ограничават отпадъците?	1. Посоченото в запитването би могло да бъде допустимо в случай че цитираното „технологично оборудване за проверка, ремонт, функционално възстановяване и повторно предоставяне" обезпечава/осигурява процеса по предоставянето на продукта „IoT устройства" по модела „продукт като услуга" при спазване на всички останали изисквания по процедурата (вкл. ограничението в т.13.2. от Условията за кандидатстване, съгласно което по процедурата не са допустими дейности за придобиване на продукти, вкл. активи (ДМА и/или ДНА), които са обект на предоставяне посредством модела „продукт като услуга"). Окончателното решение относно допустимостта на даден разход/проектно предложение ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация относно съответния проект. Допълнително, моля запознайте с разясненията на Въпроси № 12, № 15, № 19, № 20, № 21, № 63 /Въпрос 16, 1-4/, № 70, т. 6 и т. 7, № 153, т. 2., № 167, № 171, № 180, № 233.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			2. Информацията в запитването не е достатъчна за еднозначен отговор. Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване (УК), по настоящата процедура са допустими само разходите за придобиване на активи (дълготрайни материални и/или нематериални активи), които са необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на един или повече от допустимите по процедурата кръгови модели, посочени в т. 13.1 от УК. В тази връзка посоченото в запитването „оборудване за нанасяне и UV втвърдяване на защитно покритие върху електронни платки“ би могло да бъде допустимо само ако осигурява въвеждането на един или повече от кръговите модели в направленията по подт. 1) до подт. 4), посочени в т. 13.1. от УК и кандидатът може да се приведе съответните доказателства за постигнатите резултати Окончателното решение относно допустимостта на даден разход/проектно предложение ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация относно съответния проект.
256.	16.10.2026 г.	Здравейте, предприятие с код 46.36 генерира големи количества хартиен и найлонов отпадък от собствената си дейност, които иска да събира, пресова в прес-контейнер и предава с договори към конкретни производители за последващото им влагане в производство на велпапе и пласмасов гранулат, изпълнявайки по този начин първо и второ тире от кръгов модел по Направление 1"Подобряване на управлението на отпадъците", а именно: "подготовка за повторна употреба и рециклиране за последващо влагане кат суровина в поизводствени процеси" и "намаляване количеството образувани отпадъци при предоставянето на единица съществуваща услуга". Второто тире визира факта, че разопакованите стоки продължават към клиентите със значително по-малко опаковки и не генерират голям отпадък в икономическия оборот. Предприятието желае да придобие за целта прес-контейнер и няколко стакери, които да превозват отпадъка от междустелажните коридори до пресконтейра и да избегнат по тоя начин ръчния труд. Моля за категоричен отговор зачита ли се горното за изпълнение на критериите на тире първо и второ от кръгов модел Направление 1 по процедурата, като пак казвам предприятието генерира отпадъци само от собствената си дейност, които значително затрудняват дейността на	Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 225 и № 235.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		склада, трупайки се на двора и между стелажите и изискват екстра персонал, като по тоя начин се губят и материални ресурси. Благодаря!	
257.	16.10.2026 г.	В контекста на въпрос 170, може ли да се приеме за допустима следната хипотеза: Планира се интегрирана технология за контролирано подаване, прецизно дозиране/претегляне, пакетиране, затваряне, етикетиране, проследяване на материалните потоци. Чрез нея ще се постигне измеримо намаляване на технологичните загуби/отпадъци и на използвания опаковъчен материал на единица пакетиран продукт. Инвестицията се отнася до намаляване на „отпадъци” от опаковачен материал, тъй като чрез последващи операции този опаковъчен материал не би могъл да бъде годен за ползване, а се изхвърля. Също така се намалява и брака от не добре опаковани продукти, които се изхвърлят и не могат да бъда преопаковани отново.	Управляващият орган потвърждава разяснението на Въпрос № 170. Допълнително обръщаме внимание, че два от допустимите по процедурата кръгови модела, относими към запитването са: „намаляване на количеството образувани **отпадъци** при производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга“ и „елиминиране или намаляване използването на **опаковки** (вкл. от пластмаса) или заместване на опаковките (вкл. от пластмаса) с по-екологични варианти (биоразградими, компостируеми, рециклируеми, за многократна употреба или друг вид „зелени” опаковки)” съгласно т. 13.1 от Условията за кандидатстване. За целите на процедурата, определение за „отпадък” е представено в Приложение 10 към Условията за кандидатстване. Според дадената дефиниция „отпадък” е всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи”. В тази връзка допустими по процедурата са само разходите за активи, които водят до въвеждане на зелени технологии за прилагане на цитираните по-горе кръгови модели (или и други модели, посочени в т. 13.1 от Условията за кандидатстване). Следователно отговорност на кандидата е да прецени дали описаната в запитването инвестиция би имала принос към постигането на един или повече от посочени по-горе допустими по процедурата кръгови модели.
258.	16.10.2026 г.	Уважаеми дами и господа, Моля за разяснение относно прилагането на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) при определяне категорията на предприятие кандидат по програмата, в случай на възникване на свързаност с друго предприятие вследствие на промяна в съдружниците през текущата финансова година. Фактическа обстановка: Дружество Х е независимо предприятие през 2024 г. и 2025 г., като за двете финансови години отговаря на критериите за малко предприятие по смисъла на чл. 3 от ЗМСП. Средносписъчният брой на персонала му е приблизително 30 души.	Категорията на предприятията по смисъла на чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) се определя **на база данните за последните две последователни приключени финансови години**, в които предприятието запазва своите параметри по чл. 3 от ЗМСП (параметрите за средносписъчен брой на персонала, стойност на оборота и стойност на активите), **без промяна**. В случай че **в две последователни финансови години предприятието превиши или слезе** под границите по чл. 3 от ЗМСП, това се отразява на неговия статус (чл. 4б, ал. 2 от ЗМСП). В тази връзка при определяне на категорията на предприятието на етап кандидатстване, следва да се вземат предвид данните му (вкл. при отчитане на отношенията на свързаност и/или партньорство с други предприятия) за предходните две последователни приключени финансови години, в които кандидатът запазва своите параметри, без промяна.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		През 2026 г. настъпва промяна в собствеността на капитала на дружество X, изразяваща се в приемане на нов съдружник – физическо лице. Вследствие на тази промяна възникват отношения на свързаност между дружество X и дружество Y по смисъла на чл. 4 от ЗМСП. Изрично уточняваме, че промяната в собствеността не е резултат от сливане, вливане, преобразуване или придобиване на едно дружество от друго, а единствено от приемането на нов съдружник – физическо лице, в капитала на дружество X. Дружество Y има средносписъчен брой на персонала от приблизително 40 души. При агрегиране на данните на двете дружества общата численост на персонала надвишава прага от 50 души, определен за категорията „малко предприятие". Съгласно чл. 4б, ал. 1 и ал. 2 от ЗМСП: „(1) Данните по чл. 3 се определят на базата на предходната финансова година. (2) Ако в две последователни финансови години предприятието превиши или слезе под границите по чл. 3, това се отразява на неговия статус на микро-, малко или средно предприятие." Аналогично правило е установено в чл. 4, параграф 2 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Европейската комисия. Също така, съгласно публикуваните от Министерството на икономиката и индустрията „Указания за попълване на Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП", стр. 3, при попълване на т. 1 от декларацията се посочват отношенията на предприятието с други предприятия, каквито са те към края на последната приключила финансова година. Моля да потвърдите, дали е коректно следното разбиране: 1. Доколкото към 31.12.2024 г. и 31.12.2025 г. дружество X е независимо предприятие, неговата категория за тези години следва да се определя въз основа на собствените му показатели, без агрегиране на данните на дружество Y.	В т. 2 от Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия (Приложение 4) се попълват данни за последната приключена финансова година към датата на деклариране (2025 г.). Преди сключване на договор, УО ще извършва документална проверка на категорията на кандидата (декларирана в Декларацията за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП) към датата на кандидатстване и към момента на сключване на административния договор. В тази връзка, съгласно т. 11.1. от Условията за кандидатстване, в случай че кандидатът предвижда промяна на категорията на предприятието към момента на сключване на административния договор и с цел заложеният интензитет и размер на безвъзмездната финансова помощ да отговарят на праговете, приложими за съответната категория както към момента на кандидатстване, така и към момента на сключване на договора, то кандидатът следва да заложи (на етап кандидатстване) по-ниските интензитет и размер на безвъзмездната финансова помощ, приложими и за двете категории. Посоченото се отнася както за случаите, когато предприятието предвижда да премине от по-ниска към по-висока категория (например от малко към средно предприятие), така и обратното - от по-висока към по-ниска категория (например от средно към малко предприятие).

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		2. При подаване на Декларация за МСП по настоящата процедура, имайки предвид указанията към декларацията (стр.3), дружеството следва да декларира за 2025г. че е независимо (към 31.12.2025г.) и е малко предприятие. 3. При възникване на свързаност през 2026 г. считаме, че следва да се приложи правилото по чл. 4б, ал. 2 от ЗМСП, съгласно което промяна в категорията на предприятието настъпва при превишаване на праговете през две последователни финансови години. 4. При това разбиране, ако свързаността продължава и агрегираният персонал надвишава 50 души през 2026 г. и 2027 г., промяната от категория „малко предприятие" към „средно предприятие" следва да се отрази след установяване на превишаването за двете последователни финансови години. Благодаря.	
259.	16.10.2026 г.	Моля за потвърждение за допустимостта на следната инвестиция за предприятие, занимаващо се с производство на бижута: придобиване на следния дълготраен актив - Система за сухо полиране и събиране на благородни метали и абразив за последващо рециклиране - 1 бр. Предвиденото води до Намаляване образуването на отпадъци чрез внедряване на технология за: - подготовка за повторно използване и рециклиране на отпадъците от производствената дейност на кандидата и последващото им влагане като суровина в производствени процеси. - намаляване на използваните суровини за производството на единица продукт (количеството суровини, влагани за производството на единица продукт). Последните технологични етапа от производството на бижута, са полиране, довършителни работи, сатениране и обработка с камъни на бижутата за достигане на небходимия завършен вид на изделията. Тези етапи се извършват с машина за полиране с различни видове четки и полир паста. Те не са напълно автоматизирани, тъй като в този етап е неизменна и работата на оператора. В етапа на полиране се губи материал в рамките на 8-12% от благородния метал, който се	Съгласно т. 14.2 от Условията за кандидатстване (УК), по настоящата процедура са допустими само разходите за придобиване на активи (дълготрайни материални и/или нематериални активи), които са необходими за въвеждането на зелени технологии за прилагане на един или повече от допустимите по процедурата кръгови модели, посочени в т. 13.1 от УК. В тази връзка посочената в запитването „система за сухо полиране и събиране на благородни метали и абразив за последващо рециклиране" би могла да бъде допустимо като за целта в раздел „План за изпълнение/дейности по проекта" от Формуляра за кандидатстване (ФК) следва задължително да се опише как предвиденият за придобиване актив осигурява въвеждането на един или повече от кръговите модели в направленията по подт. 1) до подт. 4), посочени в т. 13.1. от УК. Следователно отговорност на кандидата е да прецени доколко описаната в запитването инвестиция би имала принос към постигането на един или повече от допустимите по процедурата кръгови модели. Окончателното решение относно допустимостта на даден разход/проектно предложение ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация относно съответния проект. Допълнително, по отношение на кръговия модел по Направление 1 съгласно т.13.1. от Условията – „намаляване на количеството образувани **отпадъци**

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		освобождава под формата на фини и по-едри частици във въздуха или остава в полиращата паста, която след финализиране на процесите също се изхвърля . Машината за полиране, с която разполага дружеството, няма никакви системи за улавяне на тези частици ценен материал. Те реално са отпадък за предприятието и няма как да се използват повторно. Този отпадък не само замърсява околната среда, но и оказва силно влияние върху ресурсната ефективност в производството, съответно води и до по-високи нива на ценообразуване на крайните изделия. Внедряването в производството на Система за сухо полиране и събиране на благородни метали и абразив за последващо рециклиране ще даде възможност за възстановяване на ценните благородни метали, вложени като суровина в производството. Системата е предназначен за всички операции по полиране, довършителни работи, сатениране и обработка с камъни на бижута от благородни метали (злато, сребро, платина). Разполага с двойна въздушна и водна филтрация. Благодарение на двете фази на водна филтрация се постига почти пълно възстановяване на засмуканите при обработките частици от ценни метали. Системата има въздуховоди, които помагат за отвеждането и събирането на дори и най-малките частици благородни метали заедно с прахта от полиращите пасти, генерирана по време на работния процес, към всмукателните отвори на системата за филтриране. Този отпадък от производството остава във филтърните котейнери в машината и подлежи на рециклиране от специализирани външни фирми, които пречистват отпадъка и го разделят на видове благородни метали. Рециклираните метали подлежат на повторно използване от предприятието - отново се влагат като суровина в произвежданите бижута, но самото рециклиране се извършва от други специализирани за целта фирми, а не от предприятието Кандидат.	при производството/предоставянето на единица съществуващ продукт/услуга“, моля запознайте се с разясненията на Въпроси № 170 и № 257.
260.	16.10.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, във връзка с процедура № BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП”, молим за Вашето разяснение направление 4 „Производство/предоставяне на устойчиви продукти/услуги“: Предприятие, извършващо дейност по КИД 71.12 „Инженерни дейности и технически консултации“, планира придобиване на специализирана	Моля, запознайте се с разясненията на Въпроси № 181 и 228.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		инженерна софтуерна платформа и оборудване за обследване, диагностика и изпитване на електроенергийна инфраструктура. Инвестицията ще се използва в предоставяните от предприятието инженерни услуги за оценка на техническото състояние на съоръжения, разработване и сравняване на варианти за ремонт и модернизация, определяне на годните компоненти за запазване и оценка на възможностите за възстановяване и повторна употреба. Обследваните съоръжения са собственост на клиентите на предприятието. Допустима ли е подобна инвестиция за въвеждане на кръговия модел „осигуряване на възможности за модернизация/поправка – ремонт/подмяна на повредени части и/или компоненти, и др. с цел увеличаване на дълготрайността на употреба", когато резултатът от услугата на кандидата е инженерна оценка и техническо решение за последваща целева намеса, а физическото изпълнение на ремонта или модернизацията може да се извършва от друго лице? Благодарим предварително за предоставеното разяснение.	
261.	16.10.2026 г.	Относно: Прилагане на разяснение № 210 към специализиран двупътен багер за демонтаж и повторно полагане на възстановени железопътни елементи. Уважаеми дами и господа, Подготвяме проектно предложение по процедура BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП" при режим „минимална помощ", за дейност по КИД-2025 42.12 „Строителство на подземни и надземни релсови пътища". Предвижда се закупуване на специализиран двупътен гумено-верижен багер с дизелов двигател Stage V. Машината ще участва в процес по възстановяване и повторна употреба на железопътни стрелки, стрелкови части и траверси чрез: - демонтаж и изваждане на елементи, подлежащи на възстановяване; - манипулиране и преместване в работния участък до място за натоварване за транспортиране до ремонтната база;	Моля, запознайте се с разяснението на Въпрос № 224.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		- повдигане и изваждане на релси за достъп до траверси, които се ремонтират на място, или изваждане на траверсите за ремонт; - повторно позициониране и монтаж на възстановените елементи. Самото възстановяване се извършва с друго оборудване. Машината е необходима и за участъци, в които няма достъп за автомобилен кран. Между обектите ще се превозва с платформа. Собственото ѝ придвижване ще бъде технологично в работния участък и за достъп до платформата. Не се предвижда използване за транспортни превози или теглене на транспортни ремаркета. Във връзка с разяснения № 25, № 200 и № 210 молим за отговор поотделно на следните въпроси: 1. Дизелово задвижване В отговор № 210 е посочено, че недопустими са активите, чието „основно функционално предназначение“ попада в обхвата на забранените инвестиции, свързани с изкопаеми горива. Правилно ли разбираме, че дизеловото задвижване само по себе си не прави описаната машина недопустима, когато основното ѝ функционално предназначение е извършване на механични ремонтни операции, а горивото служи единствено за задвижване на двигателя и работната хидравлика? Ако това разбиране е неправилно, молим да уточните дали самото изгаряне на дизел в двигателя е достатъчно основание за недопустимост. 2. Транспортни средства и съоръжения При описаното използване представлява ли машината недопустимо „транспортно средство или съоръжение“, или може да се разглежда като специализирано технологично оборудване съобразно Приложение 10 и разяснение № 25? Променя ли този извод придвижването ѝ по релси в работния участък? 3. Участие в кръговия модел Допустимо ли е придобиване на машина за необходимите демонтажни и монтажни операции в процес по възстановяване и повторна употреба, когато тя не извършва самия ремонт, но без нейното участие достъпът	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		до елементите, изваждането и повторното им влагане са технически ограничени? При тази хипотеза прилага ли се към машината ограничението по отговор № 200 за активите, които преработват излезли от употреба материали, или нейното предназначение се преценява според описаните технологични операции и приноса им към кръговия модел? Искането е за тълкуване на условията за кандидатстване, а не за предварителна оценка на конкретно проектно предложение.	
262.	16.10.2026 г.	Уважаеми госпожи и господа, във връзка с процедура № BG16RFPR001-2.003 „Въвеждане на зелени технологии в МСП", молим за Вашето разяснение относно допустимостта на кандидатите: Допустима ли е инвестиция за въвеждане на кръгов модел в предприятие, което произвежда на боза. Съгласно ПРОДПРОМ-2025 бозата попада в код 11.07.12.20, който е част от код 11.07 „Производство на безалкохолни напитки, минерални и други бутилирани води" съгласно Класификация на икономическите дейности - 2025 (КИД-2025)? Благодарим предварително за предоставеното разяснение.	Условията за кандидатстване не поставят ограничение да се заяви подкрепа по процедурата за код на икономическата дейност 11.07 „Производство на безалкохолни напитки, минерални и други бутилирани води". Недопустимите дейности за финансиране, попадащи в раздел 11 „Производство на напитки" от сектор С съгласно КИД-2025 са изрично посочени в подт. 2.2), т. 11.2. от Условията за кандидатстване. В тази връзка, в случай че напитката, която кандидатът произвежда (боза) попада в код 11.07 съгласно КИД-2025, то посоченото в запитването би могло да бъде допустимо при спазване на всички останали изисквания по процедурата. Окончателното решение относно допустимостта на дадено проектно предложение ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация относно съответния проект.
263.	16.10.2026 г.	Здравейте, по настоящата процедура BG16RFPR001-2.003, допустим ли е кандидат Сдружение с нестопанска цел в обществена полза, регистрирано в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ, осъществяващо стопанска дейност.	Съгласно подт. 1) от т. 11.1 на Условията за кандидатстване, по процедурата са допустими само кандидати, които са **търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите** или да са еквивалентно лице по смисъла на законодателството на държава-членка на Европейското икономическо пространство (ЕИП). Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), регистрирани съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел не отговарят на горепосоченото изискване съгласно подт. 1) от т. 11.1 на Условията и не са допустими кандидати по процедурата.